

“La història, actual o passada, t’ha d’apassionar per a apassionar el lector”

Ferran Torrent (Sedaví, Horta, 1951) publica a Columna la novel·la *Bulevard dels Francesos*, una crònica de la València activista dels anys 60, contrastada amb l’actual.

—Parleu d’uns anys que no vàreu viure. Aquest fet us ha portat cap problema, us ha obligat a configurar el text de manera diferent?

—M’ha permès de conèixer moltes coses que només podia intuir, gràcies a parlar amb persones que les van viure. I he descobert que és diferent intuir les coses o bé que te les expliquen. I, pel que fa al llibre, l’única diferència és que hi he afegit una narració actual, que hi diferencie la narració del passat i la del present. Com que en el pla ideològic, entre el passat i el present hi ha una involució, en el pla literari hi ha una evolució. En això, la narració és diferent.

—No us ha obligat a parlar més de fets històrics que no pas quotidians?

—No. Els fets històrics de l’època em serveixen per a pivotar-hi al damunt. Una vaga, la lluita del maquis, allò que es cou a la universitat, és a dir, els fets reals em serveixen per a desenvolupar els fets de ficció.

—Al principi, apareix una galeria extensa de personatges, i cal esperar una mica per a saber quins es mantindran o desapareixeran, quins seran protagonistes o no. Ho feu per accentuar l’enjòlit?

—No tenia aquest intenció. Els personatges fonamentals apareixen al principi. I n’apareixen més de secundaris que més endavant ajudaran a desenvolupar la novel·la. Per a mi els personatges fonamentals són Josep Baixauli, el comunista combatent i tossut; Sebastián Piñol, l’honest comissari de policia, i el mestre víctima de represàlies, Rafael Puig. Tots aquests em serveixen per a donar allò que en diem el missatge de la novel·la, que el d’esquerres és el més radical, i que el comissari a poc a poc s’adona que treballa per a un règim tirànic. També és fonamental l’Adelaida, un personatge per a mi molt complicat, perquè no dóna joc literari; és una dona tradicional, pràcticament analfabeta, que de Morella va a servir a València. I després hi ha el personatge del germà, Manuel Baixauli, que acaba essent un personatge determinant, també.

JORDI PLAY

Ferran Torrent publica la novel·la *Bulevard dels Francesos*, a l’editorial Columna.

—Allò que no ha variat són les ganes d’opinar que té el narrador, és a dir, l’autor.

—Tinc un narrador que és opinador. Probablement és una característica de la meua personalitat: estar en tot i opinar de tot. Per això és difícil de mantenir una distància amb allò que expliques. La novel·la és sempre subjectiva. No sóc un narrador imparcial. Però tampoc no vull marcar pautes, no vull ser un narrador ideològic. Vull que siga el lector qui traga les pròpies conclusions. Ja sé que és un equilibri complicat, però ho intente.

—Marqueu la importància de la descripció des de l’inici. Cal veure com era la València dels 60. L’actual no cal descriure-la amb tant de detall.

—Sí. Baixar al detall és imprescindible perquè sóc conscient que molts lectors no han viscut aquella època, i moltes coses d’aquells temps han desaparegut.

—No ha significat cap dificultat el fet d’haver de descriure una època grisa i opressiva, amb el vostre to lleuger i amè?

—No. La novel·la és amena pel ritme, perquè la prosa és fluida. En canvi, les situacions són dramàtiques. Jo sempre busque que l’arquitectura de la novel·la faça que quan un se n’haja d’anar a dormir, vulga llegir-la l’endemà. És una premisa que sempre he tingut en compte.

—Fa la sensació, atès que teníeu més fets recollits, que la novel·la podia ser més extensa, explicar més coses.

—Sí, moltes més. Però també sóc conscient que aquestes pàgines de més haurien estat una exhibició de documentació. I això no m’agrada. Done detalls de l’època, però no m’aparte mai de l’argument.

—S’ha escrit que heu parlat de la València del PP.

—De cap manera!

—Us heu sentit més còmode, parlant del passat?

—Sí. Perquè ets més lliure. Tens més feina, perquè et cal parlar amb molta gent, trobar les persones adients, llegir més llibres, però et sents més lliure. Ara bé, finalment et trobes còmode si la història, siga actual o passada, t’apassiona. I aquesta passió és la que has de transmetre al lector.

Lluís Bonada